

■ CONVIVENZA

Vegls sco la crappa n'essan nus anc ditg betg!

DA DIANA JÖRG*

Oz stoss jau raquintar a Vus d'in bellezza eveniment. Jau hai dastgà prender part a quel ensemen cun bundant 40 autras persunas. «Quai n'è gea nagut spezial, tals inscunters datti bain adina puspè», pensais Vus ussa forsa. Jau dun raschun a Vus, ma jau less tuttina raquintar mia istorgia.

Igl è ina da quellas occurrenzas, nua ch'ins na sa betg propi, sch'ins duai sa participar u betg, e nua ch'ins na sa betg tge che spetga ins exactamain. Var 75 persunas èn sa decididas da betg prender part a l'eveniment menziunà. Ina bler meglra decisiun han prendì radund 45 persunas. Ellas han sa legrà – exact sco jau – da vesair las fatschas ch'ellas n'avevan per part gia dapi 20 onns betg pli vis. E da passentar ina saira divertenta en ina societat che na s'inscuntra betg mintga di. Ils ins viyan a l'exterior, auters en l'Argovia u en la Svizra Centrala, repartids en tut las direcziuns.

1 6.00: aperitiv. Bainvegnis qua, bitschins là. Quai è bain...? Ah gea, a la segunda egliada enconusch jau l'um che n'ha mai discurri bler, ch'era fitg introvertì e che salida uss ils umans a moda uschè averta e cordiala. I n'è betg sia fatscha ch'è sa midada, mabain ses cumportament. Betg da cumpareglier cun il giuven che jau enconuscheva. Tgi sa tge ch'è succedì durant quest temp? Tge che ha midà el uschè enormamain? Jau hai temp d'euir quai. E lura la dunnna cun ils egliers da design. Ella vegn insaco avant enconuschenta a mai. Jau na



sai però betg, nua metter a chasa ella. Fa ella propi part da nossa societat? Enconusch jau ella da pli baud? Lura aud jau sia vusch e clic ... jau ves puspè ils maletgs, hai numerosas regurdientschas, emozions, in grond plaschair. Quants onns èn passads dapi lura? 25? Quai è strusch da crair!

Suenter la tschaina curse-schan fotografias. Eran nus propi vestgids uschè mal da quel temp? Mes vischin da maisa manegia laconicamain: «Qua mancamo anc las soccas alvas!» Ed el ha raschun. Questas spatlas pulstradas da las giaccas, questas terriblas undas permanentas da las dunnas. Ma bain: quai era il spiert da quel temp. Auters schessan: la moda da quel temp. Tge tips che nus eran cun 20 onns. Nails ed enorm giuvens. E pir las fatschas! Nus vesevan ora sco pops. Ed en vardad ans sentivan nus gia uschè creschids. Questa giada – 25 onns pli tard – n'èsi betg mo in «sa sentir». Nus savain nua che nus stain. Nus savain tge che nus vu-lain e tge che nus na vulain definitivamain betg pli.

4 5 persunas stattan da cumpagnia fin las 2.00. Mangian, baivan, sa regordan da temps passads e

guardan en l'avegnir. Oz, cun 45 onns, n'essan nus anc ditg betg «vegls sco la crappa» (il titel da la columna deriva da la carta d'invitaziun per l'occurrenza). La proxima giada, cun 50, correspunda il titel gia in pau meglier a nossa veglia-detgna. Jau ma legrelgia!

A Domat, nua che jau sun creschida si, èsi tradiziun che las annadas s'entaupan mintga tschintg onns. N'essas Vus ussa, suenter avair legì questas lingias, betg era da l'opinuin che quai saja ina bellezza tradiziun?

*Diana Jörg è creschida si a Domat e viva oz a Cuira. Sia lingua materna è il rumantsch. Ella lavura sco redactura tar SR DRS 1. Ella è maridada e mamma d'in figl da 17 onns.

Vocabulari

vegls sco la crappa	= steinalt
raquintar	= erzählen
eveniment	= Ereignis
inscunter	= Treffen
dar raschun	= Recht geben
occurrenza	= Anlass
vesair	= sehen
fatscha	= Gesicht
Argovia	= Aargau
beinvegni	= Begrüssung
bitschin	= Küscheln
egliers da design	= Designerbrille
vusch	= Stimme
regurdientscha	= Erinnerung
plaschair	= Freude
tschaina	= Abendessen
spatlas pulstradas	= gepoltierte Schultern
giacca	= Jacke
undas permanentas	= Dauerwellen

Die Kolumne «Convivenza» erscheint in der Regel am Montag in der «Südostschweiz» und in der romanischen Tageszeitung «La Quotidiana». Unterstützt wird das Projekt von der romanischen Sprachorganisation Lia Rumantscha. Für Leserinnen und Leser, die nicht Romanisch verstehen, gibt es im Internet eine deutsche Übersetzung, und zwar unter www.suedostschweiz.ch/dosier.



Lia Rumantscha